

Kytara

Rozhovor s Jiřím Jirmalem, Lukášem Sommerem a Milanem Tesářem

text: LUKÁŠ PAULŮ

// Na jaký typ kytary hraje nejčastěji a nejráději?

Jiří Jirmal: Nejráději i nejčastěji hraji na dva typy, José Ramirez 1968 a na českou kytaru Matoušek z Lubů u Chebu vyrobenou loni, roku 2012.

Lukáš Sommer: Můj vzácný přítel a vynikající kytarář Richard Hruš pro mě vyrobil dva krásné nástroje A protože ve svých skladbách často využívám různá přeladování, kombinuji oba dva nástroje.

Milan Tesář: Vlastním elektro-akustický nástroj Hanika, který plně vyhovuje interpretaci skladeb současných i z jiných období.

// Jaké struny používáte?

JJ: Používám výhradně německé struny Pyramid.

LS: Nejčastěji Corum Savarez, jsem na ně zvyklý.

MT: Nylonové struny značky Savarez.

// Hrajete kromě kytary i na jiný hudební nástroj? Jaký?

JJ: Klavír. Housle.

LS: Při práci na nějaké větší skladbě pro velké obsazení pracuji převážně u klavíru a počítače, jen nevím, zda to druhé lze považovat za nástroj.

MT: Velmi špatně na klavír.

// V jakých momentech narážíte v kytáře její limity, a naopak: v čem spatřujete její výjimečnost?

JJ: Limity jsou určité v její síle zvuku, kytara je nástroj komorního zvuku. Kytara je také velmi intimní nástroj, který je schopen interpretovat neinternější lidské pocity a představy, v čemž spatřuji její výjimečnost.

LS: Rád hledám nové souzvučky, které obohacují tonalitu, což je u kytary problém. Poslední dobou ale mám moc rád různá přeladění strun do nekvartového ladění, tudy

podle mě vede cesta k rozšíření výrazových možností literatury. Jen je třeba k tomu budoucí hráče více vést.

MT: Klasická kytara má malý fyzický font a v kombinaci s jinými nástroji (housle, violoncello atd.) není vyrovnaný partner. K překlenutí tohoto problému je právě elektro-akustická kytara (ozvučená zesilovačem, který zvuk nezkrusluje, jen zesílí) ideálním řešením.

// Co vás nejvíce ovlivňuje ve vaší skladatelské činnosti?

JJ: Jazz.

LS: Já osobně potřebuji něco jako šťastnou konstelaci a chuť tvořit. Neumím sednout k papíru jenom proto, že po mně někdo něco chce. Takových skladeb už jsem napsal dost.

MT: Vzhledem k tomu, že vyučuji na konzervatoři, tak tato práce mě neustále vybízí stále sledovat hudební dění ve všech žánrech. Zde nacházím nové harmonické postupy (hlavně v jazzu), zajímavé rytmické členění atd. Dalším impulsem je zájem interpretů doplnit si repertoár z děl současných autorů.

// V jaké míře píšete na objednávku?

JJ: Na objednávku nikdy nepíšu.

LS: Momentálně minimálně, spíš mě závazky tohoto typu svazují, navíc jsem našel zálibení v písničkářství, a tak vedle psaní not také koncertuji se svými písněmi. Trochu nepraktické.

MT: Několikrát jsem realizoval práci u filmu – scénická hudba, to bych mohl považovat za psaní na objednávku, neb zde byl vymezen čas, atmosféra atd.

// V jaké situaci byste zkomponování skladby na objednávku nepřijal?

JJ: Když nepíšu na objednávku, tak ani žádné objednávky nepřijímám.

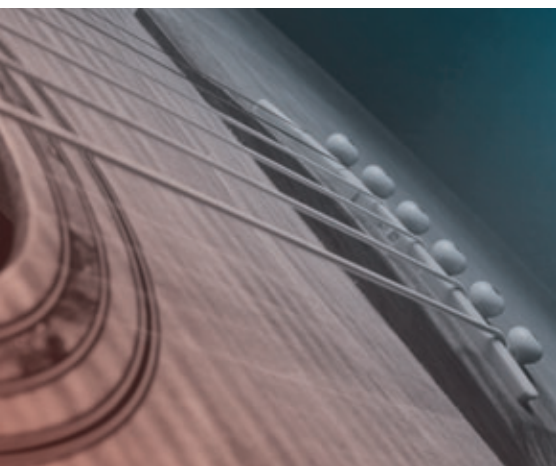
LS: Kdybych měl pocit, že na ní nejsem psychicky připraven, u mě je psaní dost intuitivní a tudíž vyčerpávající. Obecně – nikdy bych >

Jiří Jirmal

Kytarista, skladatel, pedagog, profesor Pražské konzervatoře, hostující profesor Vysoké hudební školy v Saarbrücken (Německo), mezinárodně uznávaný pedagog, člen mnoha zahraničních soutěžních porot a dlouholetý předseda Československé kytarové soutěže. Člen mezinárodní poroty nejprestižnější světové kytarové soutěže Radio France – Paris, ve které se během let umístilo jedenáct jeho žáků ve finále, z toho tři získali první a dva druhou cenu. Je autorem nejpoužávanější kytarové školy a řady hudebně-odborných publikací. Je též úspěšným skladatelem. Jeho díla jsou vydávána v nakladatelství Editio Barenreiter – Praha a Editio Henry Lemoine – Paris a nahrávána u nás i v zahraničí. OSA je zastupován od roku 1998.

// Kytara je také velmi intimní nástroj, který je schopen interpretovat neinternější lidské pocity a představy, v čemž spatřuji její výjimečnost.

// Já osobně potřebuji něco jako šťastnou konstelaci a chuť tvořit. Neumím sednout k papíru jenom proto, že po mně někdo něco chce.

- > nepsal nic pro politickou stranu nebo masové médium, ale to je asi můj problém.
MT: Těžko takovouto situaci popíši.

// Co považujete za svůj dosavadní největší profesní úspěch?

JJ: Za svůj dosavadní největší profesní úspěch považuji své světové úspěchy v pedagogice a komponování jako celek.

LS: Objednávka od festivalu Pražské jaro na napsání flétnového koncertu, který byl loni proveden. Nemám rád, když někdo prezentuje objednávky jako nějaký svůj „skalp“, ale této důvěry festivalu si cením hodně vysoko.

MT: Léta strávená v Itálii, kde jsem vyučoval a provozoval koncertní činnost. Dále spolupráce s interprety – např. s V. Mikulkou, M. Zelenkou, P. Steidlem, V. Bláhou, s houslisty J. Sukem, I. Kawaciukem, v populární hudbě s W. Matušskou, L. Filipovou, K. Černochem a řadou dalších. Velmi mě též uspokojili někteří mí absolventi, kteří nejenže se zapojili do hudebního dění, ale jsou výbornými pedagogy na konzervatořích a ZUŠ.

// Můžete srovnat prostředí věnující se kytarě v Čechách a v zahraničí? V čem spatřujete nejzásadnější problém a jak by bylo možné jej vyřešit?

JJ: To záleží na jednotlivcích, na jednotlivém pedagogovi. Jsou úspěšní i neúspěšní pedagogové a ti se nacházejí jak v Čechách, tak i v zahraničí.

LS: V zahraničí jsem nestudoval, takže si netroufnu srovnávat, ale jak sleduji různé interprety a různá centra, mám pocit, že rozdíly jsou spíš v technice, sofistikovanosti. Radikální hudební odlišení necítím.

MT: Šedesátá léta by se dala nazvat „česká kytara určuje směr vývoje kytarové interpretaci“. Byli zde interpreti jako M. Zelenka, V. Mikulka, P. Steidl a řada dalších, kteří měli úspěch nejenom u nás, ale i v zahraničí. V současné době je největším problémem dramaturgie kytarových koncertů, neb interpreti mají obavy ze zařazení nových autorů, těch autorů, kteří svoji inspiraci čerpají ze současného dění (bez žánrového omezení). Dalším problémem je obava interpretů z využití elektro-akustických nástrojů – tradicionalismus zde není na místě.

Lukáš Sommer

Od roku 1995 studoval na Konzervatoři České Budějovice kytaru ve třídě profesorky Vilmy Manové a kompozici ve třídě profesora Jiřího Churáčka. V roce 2009 zakončil studium skladby na Akademii múzických umění v kompoziční třídě profesora Ivana Kurze. Je autorem hudby orchestrální, komorní, vokální i elektroakustické. Vedle pravidelných uvedení na domácí scéně zazněla jeho hudba v Tokiu, Amsterodamu, Paříži, Vídni, Torontu, Soulu, Bratislavě, Selbu, či v Bremerhaven. Sommer je též vyhledávaným aranžérem populární a filmové hudby, pracuje pro naše i světové prestižní agentury. Jeho ženou je hudební skladatelka Marie Sommerová, se kterou má syna Matyáše a dceru Julii.

// Šedesátá léta by se dala nazvat „česká kytara určuje směr vývoje kytarové interpretaci“. Byli zde interpreti jako M. Zelenka, V. Mikulka, P. Steidl a řada dalších, kteří měli úspěch nejenom u nás, ale i v zahraničí.

> // Spolupráci s kým byste rád vyzdvihl?

JJ: Určitě spolupráci s vynikajícím světovým německým kytaristou Siegfriedem Behrendem. Dále bych rád vyzdvihl moji spolupráci s kytaristou Miloslavem Klausem, který nádherně natočil některé moje skladby na CD a pak spolupráci s mým přítelem a kolegou Rudlou Daškem, od kterého jsem se navíc také mnohé naučil.

LS: Dodnes velmi rád vzpomínám na spolupráci s harfenistkou Janou Bouškovou, pro kterou jsem psal koncert pro harfu a orchestr do německého Bremerhavenu. Rovněž spolupráce s flétnistou Romanem Novotným na zmíněném flétnovém koncertu byla moc příjemná a tvůrčí. Jako aranžér rád pokaždé spolupracuji se skladatelem Ondřejem Soukupem. Ale těch lidí je víc, než by se sem vešlo, všem nemohu než děkovat a doufat, že mají obdobný pocit.

MT: S Vladimírem Mikulkou, který moje skladby vydal u prestižního nakladatele H. Lemoine v Paříži a tím pomohl mým skladbám se prosadit po celém světě. Dále spolupráci s M. Zelenkou, J. Sukem, P. Steidlem, V. Bláhou, J. Ježkovou a řadou dalších.

// Je možné kytaru považovat spíše za mužský hudební nástroj? Co by mohlo být tím důvodem?

JJ: S tím, že by kytara byla spíše mužským nástrojem, nesouhlasím. Nástroj je vhodný určitě pro obě pohlaví, neboť jsou obě schopná vyjádřit to, co hudba vyžaduje.

LS: Podle mě ani omylem, jak tak sleduji současnou scénu, mými největšími kytarovými oblíbenými jsou spíše ženy. Nedá se to kvantifikovat, nota bene u nástroje, který je tak citlivý na detail a zvukové nuance.

MT: Ne, není žádný důvod.

// Na čem v současné době pracujete?

JJ: V současné době odpočívám, nepracuji na ničím.

LS: Právě finišují přípravy na uvedení mého muzikálu pro děti Herkules, který uvede ZUŠ F. A. Šporka v Lysé nad Labem. Dále pracuji na soutěžní skladbě pro Pražské jaro pro hoboj a klavír a do třetice objíždím kluby a různé písničkářské akce se svými písněmi. Takže si momentálně nejvíc čtám texty, akordy a bavím se.

MT: Moje lenost je hrozná choroba a musím ji dennodenně překonávat. V současné době jsem dokončil trio pro housle a dvě kytary. /

Milan Tesař

absolvent kytarové třídy na pražské Konzervatoři 1958 – 1964. V dnešní době se věnuje skladatelské a pedagogické činnosti na Konzervatoři Jaroslava Ježka v Praze. Je autorem písní a šansonů. Spolupráce s W. Matuškou, L. Filipovou, V. Neckářem, K. Černochem, W. Daňkem a se skupinou Rangers. Koncem 70. let spolupracuje autorsky s televizí, filmem i s Československým rozhlasem. Zastupován OSA je od roku 1975.

